



بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

نیمسال تحصیلی اول / دوم :

نام درس:	تعداد واحد / ساعت : 1 واحد / 17 ساعت	کد درس : 11	نوع درس (نظری/عملی): نظری	ساعت درس:
رشته تحصیلی: پرستاری	مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی	محل برگزاری:	مدرس:	

مقدمه (شرح درس) :

در این درس دانشجویان به آشنایی کلیات و مفاهیم اپیدمیولوژی، اصطلاحات و منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی، بررسی انواع مطالعات اپیدمیولوژیک، توصیفی - تحلیلی - مداخله ای، اصول و مبانی مقابله با بیماریهای واگیردار، آشنایی با چند بیماری شایع واگیر و غیر واگیر می پردازد. هدف کلی درس:

آشنایی با کلیات اپیدمیولوژی، آشنایی با روشهای مطالعه در اپیدمیولوژی، آشنایی با منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی، توصیفی - تحلیلی - مداخله ای، اصول و مبانی مقابله با بیماریهای واگیردار، آشنایی با چند بیماری شایع واگیر و غیر واگیر.



بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

شماره جلسه	رتبه	اهداف ویژه (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجو	نحوه ^۳ ارزشیابی و درصد آن
1	جلسه 1	تاریخچه ، گذرهای اپیدمیولوژیک	1. تاریخچه اپیدمیولوژی را بطور مختصر با تاکید بر پیشرفت علم شرح دهد. 2. حداقل 3 تعریف اپیدمیولوژی را بازگو کند. 3. تعریف علمی از سلامتی و بیماری را بیان کند. 4. 3 گذار اپیدمیولوژی را بر مبنای تغییرات هر گذار شرح دهد. 5. اهمیت تغییرات اپیدمیولوژی را در دوران معاصر درک کند. 6. جمع بندی	شناختی	سخرانی	کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	5%
				شناختی	پرسش و پاسخ بحث گروهی			
				شناختی				
				شناختی				
				عاطفی				
				عاطفی				
2	جلسه 2	تاریخچه ، گذرهای اپیدمیولوژیک	1. حداقل 3 مورد از اهداف اپیدمیولوژی را بازگو نماید. 2. حداقل 5 مورد از کاربرد اپیدمیولوژی را نام ببرد.	شناختی	سخرانی	کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	
				شناختی	پرسش و پاسخ بحث گروهی			
				شناختی				
				شناختی				

¹ شناختی (آگاهی، درک تجزیه و تحلیل، ترکیب و کاربرد) و عاطفی (دریافت، پاسخ دادن، ارزش گذاری، سازمان دهی ارزشها و متبلور ساختن ارزشها) و روانی - حرکتی (مشاهده، تقلید، مستقل اجرا کردن، دقت همراه با سرعت، با هماهنگی انجام دادن و عادی شدن)

² روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

³ آزمون ها بر اساس اهداف می توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرآیند تدریس با هدف شناسایی قوت و نقاط ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (در پایان دوره با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان برگزار می شود)



بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

5%			15 10		شناختی کاربرد	3. حداقل 3 نوع اپیدمیولوژی را شرح دهد. 4. حداقل 2 مورد از نقش، ما مادر علم اپیدمیولوژی را بازگو نماید			
5%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید	10 20 15 15 15 10 5	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	1. سیر طبیعی بیماریها را به تفکیک عوامل خطر باز شناسد. 2. عوامل مربوطه به عامل بیماریزا را بشناسد. 3. عوامل مرتبط با میزبان را بیان کند. 4. عوامل مرتبط محیط را توضیح دهد. 5. سطوح پیشگیری را به تفیک مراحل سیر بیماریها بیان نماید.	آشنایی با کلیات بیماری ها	جلسه 3	3
5%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید	5 20 10 15 20 10 10		شناختی	پرسش و پاسخ جلسه قبل 1. چهار سطوح پیشگیری را با ذکر مثال بازگو کند. 2. مدل مثلث اپیدمیولوژی را تحلیل کند. 3. مدل تعادلی گوردون را با مثلث مقایسه کند. 4. مدل های شبکه علیت و چرخ را از یکدیگر افتراق دهد. 5. مدل مخاطرات سلامتی را شرح دهد. جمع بندی	آشنایی با مفهوم پیشگیری و مدل های آن	جلسه 4	4



بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

5	جلسه 5	آشنایی با شاخص ها و اندازه گیری در اپیدمیولوژی	شناختی	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	15 15 50 10	کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	10%
امتحان میان ترم								
6	جلسه 6	آشنایی با شاخص های در اپیدمیولوژی	شناختی	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی		کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	10%
7	جلسه 7	آشنایی با منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی	شناختی	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	60 30	کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	5%
8	جلسه 8	آشنایی با اصطلاحات و مفاهیم اپیدمیولوژی	شناختی	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی		کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	5%



بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

9	جلسه 9	ادامه آشنایی با اصطلاحات و مفاهیم اپیدمیولوژی	1. معانی واژه ها و تعاریف هر اصطلاح را بیان نماید.	شناختی	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	5%
10	جلسه 10	آشنایی با غربالگری	1. ضرورت انجام غربالگری را به اختصار شرح دهد. 2. نحوه محاسبه حساسیت را با ذکر مثال شرح دهد. 3. نحوه محاسبه ویژگی را با ذکر مثال شرح دهد. 4. نحوه محاسبه ارزش اخباری مثبت را با ذکر مثال شرح دهد. 5. نحوه محاسبه ارزش اخباری منفی را با ذکر مثال شرح دهد. 6. تفاوت مطالعات تشخیصی و غربالگری را با ذکر مثال بیان کند.	شناختی	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	10%
11	جلسه 11	آشنایی با مطالعات مشاهده ای و توصیفی	1. دیاگرام کلی مطالعات اپیدمیولوژیک را ترسیم نماید. 2. انواع مطالعات مشاهده ای را بازگو نماید. 3. توزیع عامل شخص و عوامل مرتبط با آن را در مطالعه توصیفی شرح دهد. 4. توزیع عامل مکان را در مطالعه توصیفی بیان نماید. (با ذکر مثال)	شناختی	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	کتاب، اسلاید	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	10%



بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

						5. توزیع عامل زمان را در مطالعه توصیفی با ذکر مثال بیان نماید. 6. مزایا و معایب مطالعات توصیفی را شرح دهد.			
5%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	1. چرایی و ضرورت انجام مطالعات تحلیلی را شرح دهد. 2. کاربرد مطالعات تحلیلی را با ذکر مثال بیان نماید. 3. مطالعات مورد شاهدهی، مزایا و معایب آنها را شرح دهد. 4. مطالعا مورد شاهدهی را با ذکر مثال تجزیه و تحلیل نماید. 5. مطالعات همگروهی و انواع آن را شرح دهد. 6. مزایا و معایب مطالعات هم گروهی را شرح دهد. 7. مطالعات هم گروهی را با ذکر مثال تجزیه و تحلیل نماید.	مطالعات تحلیلی	جلسه 12	12	
	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	1. مطالعات تجربی و ویژگی ها ، مزایا و معایب و نحوه بررسی در آنها را شرح دهد. 2. انواع کارآزمایی هارا با ذکر مثال شرح دهد. 3. کورسازی در کارآزمایی هار ا شرح دهد.	آشنایی با مطالعات مداخله ای	جلسه 13	13	



بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

5%					4.مطالعات نیمه تجربی، انواع ویژگی ها مزایا و معایب هر کدام را شرح دهد با ذکر مثال			
5%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید		سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی 1.ویژگی انواع الگوهای همه گیری را شرح دهد. 2.مراحل بررسی یک اپیدمی را بیان کند. 3.شرایط ایجاد بیماری های واگیر را شرح دهد.	آشنایی با کلیات بیماری های واگیر	جلسه 14	14
5%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید		سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی 1.اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای قابل کنترل به وسیله ی واکسن را شرح دهد. 2.مکانیسم های ایمنی سلولی وهمورال را شرح دهد. 3.طرز نگهداری کوتاه و طولانی مدت واکسن ها را شرح دهد. 4.عوارض واکسن ها و اقدامات لازمه در این خصوص را شرح دهد.	آشنایی با برنامه مدون ایمن سازی کشور	جلسه 15	15
5%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، اسلاید		سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی 1.برنامه روتین واکسیناسیون کودکان ، زنان باردار و افرادی که طبق برنامه مقرر مراجعه نکرده اند را شرح دهد. 2.نحوه تزریق، مقدار، راه تجویز، انواع ماهیت و شرایط نگهداری را برای EPI شرح دهد.	ادامه برنامه ایمن سازی کشوری	جلسه 16	16



بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1401-1400

3. اقدامات ضروری در قبل، حین و بعد از تزریق
واکسنهای EPI را بداند.

امتحان پایان ترم

منابع درسی مورد استفاده :

- اپیدمیولوژی پزشکی ، ترجمه: دکتر محسن جهانقربانی
- اپیدمیولوژی بیماریهای شایع در ایران، تألیف: دکتر فریدون عزیزی، محسن جانقربانی و حاتمی
- اصول و روشهای اپیدمیولوژی – جمعیت شناسی و آمارهای بهداشتی، ترجمه دکتر حسین شجاعی تهرانی
- درسنامه پزشکی پیشگیری – پارک ، پارک، ترجمه دکتر شجاعی تهرانی
- مبانی و روشهای اپیدمیولوژی، باقیانی مقدم، احرام پوش، مظلومی.

نحوه ارزشیابی (همراه با سهم هر آیتم):

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
1	پاسخ و پرسش هر جلسه	5	1
2	کنفرانس و پژوهش	10	2
3	ترجمه	5	1
4	آزمون تکوینی (میان ترم)	30	6



بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1400-1401

10	50	آزمون تراکمی (پایان ترم)	5
20	100	جمع	6

نام و نام خانوادگی و امضاء استاد:

EEDDO